

Informatīvais ziņojums

“Par esošajiem individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētajās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs”

Saskaņā ar Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumu Nr. 103, no š.g. 2. aprīļa Aizsardzības ministrija ir uzņēmusies aizsardzības nozarei netipisku preču - individuālo aizsardzības līdzekļu (IAL) un dezinfekcijas līdzekļu iegādi ar vēlmi dot savu ieguldījumu cīņā ar COVID-19, kas neizpaustos tikai kā militāru resursu nodrošināšana ārkārtējās situācijas apstākļos. Aizsardzības nozare ir gatava veikt iegādes, uzglabāšanu un individuālo aizsardzības līdzekļu transportēšanu atbilstoši Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) iesniegtajām institūciju apgādes prioritātes vajadzībām.

Iepirkumi tiek veikti ārkārtējās situācijas režīmā (bez Publisko iepirkumu likuma (PIL) piemērošanas) izmantojot Veselības inspekciju (VI) un Patērētāju tiesību aizsardzības centru (PTAC) kā ekspertīzes veicējus preču atbilstības noteikšanai. Ar VI noslēgts līgums par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējās situācijas laikā. Ar PTAC noslēgta starpresoru vienošanās par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējās situācijas laikā”.

Pašreiz ir noslēgti līgumi ar diviem komersantiem, kuri ir veikuši piegādes uz Latviju:

- ADDI Trading - piegādāja 1 498 000 1 tipa medicīnas maskas. Tās tika izsniegtas atbilstoši VUGD iesniegtajam institūciju prioritāro vajadzību sarakstam un šobrīd no šīs piegādes pārpalikušās maskas ir rezervētas Izglītības un zinātnes ministrijas vajadzībām centralizēto eksāmenu nodrošināšanai;
- SIA Titled pirmā līguma ietvaros piegādāja 50 000 KN- 95 respiratorus un Tās tika izsniegtas atbilstoši VUGD prioritātēm
- SIA Titled otrā līguma ietvaros piegādāja 1 miljonu respiratoru KN-95, kas atrodas Valsts aizsardzības militāro objektu centra (VAMOIC) noliktavā, taču tie vēl nav pieņemti un netiek izdalīti, jo pēc PTAC pieprasījuma ir vajadzīga papildus testēšana akreditētā laboratorijā.

Vienlaicīgi notiek darbs pie jaunu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēm.

Aizsardzības ministrija ir sastapusies ar nopietnu izaicinājumu saistībā ar piegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu testēšanas iespējām. Latvijā nepastāv akreditētas medicīnas ierīču un individuālo aizsardzības līdzekļu testēšanas laboratorijas. Kopā ar VI un PTAC ir identificētas akreditētas laboratorijas ārvalstīs, taču tajās ir vismaz 1-3 nedēļu rinda, lai pēc tam veiktu nepieciešamos testus 1-2 nedēļu laikā.

Pēc Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras sniegtās informācijas (ir izveidota informācijas apmaiņa 2 reizes nedēļā) Latvijas ražotāji, kas bija plānojuši uzsākt medicīnas masku ražošanu šajā nedēļā, to visdrīzāk nevarēs uzsākt ātrāk kā š.g. maija beigās vai jūnija sākumā. Iemesls

~~Ierobežotas pieejamības informācija~~ NAV KLASIFICĒTS

šādam kavējumam – nav pieejamas laboratoriju jaudas reģionā un Eiropā kopumā individuālo aizsardzības līdzekļu sertifikācijai.

Nemot vērā iepriekšminēto, lai ārkārtējās situācijas laikā institūcijas būtu nodrošinātas ar medicīniskajām maskām un citiem individuālajiem aizsarglīdzekļiem, ir jāturpina veikt citās valstīs ražotu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes (tajā skaitā iegādes no Ķīnas), neraugoties uz to, ka ir apgrūtināti izsekot visām kvalitātes prasībām, jo atbilstoši sertificētas medicīnisko masku un citu individuālo aizsarglīdzekļu ražošanas jaudas ir vairākas reizes mazākas salīdzinot ar esošo starptautisko pieprasījumu.

Esošā situācija liek izšķirties par sekojošo:

- 1) pieņemt komersantu piegādātos individuālos aizsarglīdzekļus pēc to pamatīpašību vienkāršotas testēšanas, izmantojot Latvijā un reģionā esošās laboratorijas un VI vai PTAC sniegtā atzinuma, nodrošināt to izdali, atbilstoši VUGD iesniegtajām apgādes prioritātes vajadzībām, vienlaikus nosūtot individuālos aizsarglīdzekļus testēšanai akreditētai laboratorijai no VI un PTAC rekomendēto akreditēto laboratoriju saraksta. Akreditētas laboratorijas testos fiksētas kvalitātes neatbilstības gadījumā piemērot komersantiem līgumā noteiktos līgumsodus, kā arī vērsties tiesībsargājošās iestādēs kriminālprocesuālo darbību uzsākšanai;
vai
- 2) apturēt jebkuru piegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu pieņemšanu un izdali, lai sākotnēji nodrošinātu kvalitātes testu veikšanu akreditētā laboratorijā, tādējādi pagarinot jau tā garo preču piegādes laiku vismaz uz mēnesi.

Nemot vērā ārkārtējo situāciju Aizsardzības ministrija rosina noteikt, ka piegādātie individuālie aizsarglīdzekļi tiek pieņemti, vienkāršoti testēti pēc pamatkritērijiem un to atbilstības gadījumā tiek nodrošināta to izdale, atbilstoši VUGD iesniegtajām institūciju apgādes prioritārajām vajadzībām. Tāpat Aizsardzības ministrija rosina no komersanta saņemto individuālo aizsarglīdzekļu paraugus vienlaicīgi nosūtīt testu veikšanai akreditētā laboratorijā. Attiecīgi akreditētu laboratoriju testu neatbilstības gadījumā piemērot komersantam līgumā noteiktos līgumsodus, kā arī vērsties tiesībsargājošās iestādēs kriminālprocesuālo darbību uzsākšanai.

Ministru prezidenta biedrs,
aizsardzības ministrs

A.Pabriks